

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 23 лютого 2021 року № 4-1

м. Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Державною службою морського та річкового транспорту України та надання адміністративних послуг у сфері морського та річкового транспорту

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України “Про Рахункову палату” розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Державною службою морського та річкового транспорту України та надання адміністративних послуг у сфері морського та річкового транспорту.

За підсумками розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Державній службі морського та річкового транспорту України для забезпечення здійснення покладених на неї повноважень з реалізації державної політики у сфері морського та річкового транспорту було заплановано на 2019–2020 роки бюджетних асигнувань на загальну суму 203 095,7 тис. грн за двома бюджетними програмами 3103010 “Керівництво та управління у сферах морського та річкового транспорту” (далі – КПКВК 3103010) – 101 036,7 тис. грн за загальним фондом бюджету та 3101230 “Здійснення заходів щодо підтримки впровадження транспортної стратегії України” (далі – КПКВК 3101230) – 102 059,0 тис. грн за спеціальним фондом бюджету.

Касові видатки Морської адміністрації за період аудиту становили 126 459,6 тис. грн, або 62,3 відс. запланованих бюджетних асигнувань, з яких за КПКВК 3103010 – 100 579,8 тис. грн (99,5 відс. запланованих показників), а за КПКВК 3101230 – 25 879,8 тис. грн (25,4 відс. запланованих показників). У 2020 році бюджетні кошти за КПКВК 3101230 для Морської адміністрації не виділялися.

Аудитом встановлено, що бюджетні кошти, виділені Морській адміністрації за 2019–2020 роки за КПКВК 3103010, використано ефективно в обсязі 100 122,9 тис. гривень. Також встановлено неефективне управління бюджетними коштами за КПКВК 3103010 на загальну суму 456,9 тис. грн, оскільки бюджетні кошти не було використано на заплановані у паспорті бюджетної програми цілі (на підвищення кваліфікації працівників, сплату

членських внесків до міжнародних морських організацій та забезпечення виконання завдань і функцій).

У структурі витрат Морської адміністрації найбільшу питому вагу становили видатки на оплату праці із нарахуванням – 94,0 відс. (45 990,5 тис. грн) у 2019 році та у 2020 році – 94,4 відс. (48 767,5 тис. грн), частка інших видатків становить 6,0 відс. (2 916,7 тис. грн) у 2019 році та у 2020 році 5,6 відсотка (2 905,1 тис. гривень).

За бюджетною програмою за КПКВК 3101230 Морською адміністрацією у 2019 році бюджетні кошти у сумі 25 879,8 тис. грн використано неефективно, оскільки не забезпечено здійснення заходів щодо підтримки впровадження транспортної стратегії України за такими напрямками: забезпечення ІТ компонентами Державної служби морського та річкового транспорту України (інформатизація); створення Центру надання адміністративних послуг за принципом “Єдине вікно”; забезпечення впровадження державного нагляду (контролю) за безпекою на морському та річковому транспорті.

2. За період, охоплений контрольним заходом, за критеріями аудиту встановлено, що Морською адміністрацією: за бюджетні кошти придбано товарно-матеріальні цінності на загальну суму 16 206,8 тис. грн., за якими тендерним комітетом проведено публічні закупівлі з недотриманням законодавства; непродуктивно використано кошти спеціального фонду бюджету за КПКВК 3101230 у загальній сумі 1 127,3 тис. гривень. Некономне та нерезультативне використання бюджетних коштів аудитом не виявлено.

Відповідно до статті 6 Закону України “Про гарантії держави щодо виконання судових рішень” нанесено збитків державному бюджету на суму 350,6 тис. грн, внаслідок недостатнього рівня претензійно-позовної роботи.

3. Пунктом 3 постанови Кабінету Міністрів України від 31.08.2011 № 914 “Питання виконання Угоди про фінансування програми “Підтримка впровадження транспортної стратегії України” затверджено Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо підтримки реалізації державної політики у сфері транспорту. Пунктом 2 цього Порядку зазначено, що головним розпорядником бюджетних коштів є Мінінфраструктури, а відповідальним виконавцем бюджетної програми, серед інших органів державної влади, визначено Морську адміністрацію.

Відповідно до плану заходів щодо підтримки реалізації державної політики у сфері транспорту (затвердженого 06.03.2019) заплановано Морській адміністрації видатки за спеціальним фондом державного бюджету на 2019 рік за КПКВК 3101230 “Здійснення заходів щодо підтримки впровадження транспортної стратегії України” на загальну суму 68 809,0 тис. грн за такими напрямками: забезпечення ІТ компонентами Державної служби морського та річкового транспорту України (інформатизація) 20 000,0 тис. грн; створення Центру надання адміністративних послуг за принципом “Єдине вікно” 18 609,0 тис. грн; на забезпечення впровадження державного нагляду (контролю) за безпекою на морському та річковому транспорті 30 200,0 тис. гривень.

У 2019 році (відповідно до звіту про виконання паспорта бюджетної програми за КПКВК 3101230 за 2019 рік) касові видатки за спеціальним фондом бюджету становили 25 879,8 тис. грн загального обсягу затверджених Державним бюджетом України і паспортом бюджетної програми. Різниця між плановими бюджетними асигнуваннями та касовими видатками у цьому році становила 42 929,2 тис. грн, або 62,4 відсотка.

Обсяг запланованих бюджетних асигнувань Морській адміністрації на 2020 рік за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету за КПКВК 3101230 становив 33 250,0 тис. грн за напрямом “Створення єдиної галузевої інформаційної системи “АІС Морська адміністрація” (інформатизація). У 2020 році за КПКВК 3101230 бюджетні кошти Морській адміністрації на ці цілі не виділялись.

Отже, створення центру Морської адміністрації з надання адміністративних послуг за принципом “Єдиного вікна” та запровадження надання усіх адміністративних послуг із застосуванням Єдиної операційно-інформаційної системи “АІС Морська адміністрація” не було можливим, оскільки з бюджету протягом 2019–2020 років не було виділено достатнього обсягу бюджетних коштів на зазначені цілі.

4. Встановлено, що тендерним комітетом Морської адміністрації включено до Плану закупівель на 2019 рік тягачі для переміщення патрульних катерів (10 шт.) на суму 8 950,0 тис. грн, морські рації (122 шт.) на суму 1 127,3 тис. грн, мобільні автолабораторії (5 шт.) на суму 9 478,0 тис. грн та Морською адміністрацією здійснено у 2019 році касові видатки із спеціального фонду бюджету за КПКВК 3101230 на зазначені цілі у загальній сумі 19 555,3 тис. гривень.

При цьому придбані 10 тягачів для переміщення патрульних катерів та 5 мобільних автолабораторій в експлуатацію Морською адміністрацією введено тільки у листопаді 2020 року, майже через рік. Закуплені у листопаді 2019 року 122 комплекти морських рацій станом на 31.12.2020 Морською адміністрацією в експлуатацію не введено. При цьому їх гарантійний термін експлуатації сплив у жовтні 2020 року. Отже, Морською адміністрацією у 2019 році непродуктивно використано бюджетні кошти на суму 1 127,3 тис. гривень.

5. Морською адміністрацією у 2019 році за бюджетні кошти придбано товарно-матеріальні цінності, за якими тендерним комітетом проведено публічні закупівлі з недотриманням законодавства.

Так, з недотриманням вимог пункту 4 частини першої статті 30 (тендерна пропозиція не відповідає умовам тендерної документації), частини четвертої статті 28 (у разі відхилення тендерної пропозиції, що за результатами оцінки визначена найбільш економічно вигідною, замовник розглядає наступну тендерну пропозицію з переліку учасників, що вважається найбільш економічно вигідною) та частини першої статті 31 Закону України «Про публічні закупівлі» № 922 (далі – Закон № 922) (в редакції, яка діяла під час здійснення цієї закупівлі) (замовник відмінює торги в разі відхилення всіх тендерних пропозицій) Морською адміністрацією закуплено на суму 7 256,8 тис. грн комп’ютерну техніку та морські

рації, а на 8 950,0 тис. грн – з недотриманням вимог частини п'ятої статті 28 Закону № 922 (в редакції, яка діяла під час здійснення цієї закупівлі) (замовник розглядає тендерні пропозиції на відповідність технічним вимогам, визначеним у тендерній документації, та визначає відповідність учасників кваліфікаційним критеріям до проведення автоматичної оцінки тендерних пропозицій) 10 одиниць тягачів для переміщення патрульних катерів.

За такі порушення відповідно до статті 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачено адміністративну відповідальність. Уповноваженою посадовою особою Рахункової палати складено протокол про адміністративне правопорушення, відповідно до Порядку складання та направлення до суду протоколу про адміністративне порушення, затвердженого рішенням Рахункової палати від 29.01.2019 № 3-6 (із змінами).

6. Встановлено, що протягом 2019–2020 років Морською адміністрацією, як центральним органом виконавчої влади, уповноваженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 № 106 “Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету”, не забезпечено здійснення дієвого контролю за правильністю надходження до державного та місцевих бюджетів доходів від ліцензування певних видів господарської діяльності та надання адміністративних послуг.

Унаслідок цього 26 194,1 тис. грн коштів адміністративного збору та плати за ліцензування замість зарахування до доходів загального (19 530,4 тис. грн) та спеціального (6 663,7 тис. грн) фондів державного бюджету зараховано до загального фонду місцевого бюджету м. Києва за видачу ліцензій на провадження господарської діяльності, за відшкодування вартості бланків посвідчень, дипломів та свідоцтв. Водночас пунктом 24 частини другої статті 29 Бюджетного кодексу України (в редакції, що діяла до 01.01.2021) плата за надання адміністративних послуг (крім плати, визначеної пунктом 36 частини першої статті 64 та пунктом 20-1 частини першої статті 69 цього Кодексу) належить до доходів загального фонду державного бюджету.

7. Встановлено, що надходження до бюджету від надання адміністративних послуг протягом 2019–2020 років у сфері морського та річкового транспорту становили 49 950,0 тис. грн (протягом 2019 року – 22 170,1 тис. грн, а у 2020 році – 27 779,9 тис. грн), за даними звітів про надходження та використання коштів за 2019 та 2020 роки.

Морській адміністрації із загального фонду за КПКВК 3103010 затверджено 101 036,7 тис. грн, касові видатки – 100 579,8 тис. гривень.

8. Аудитом встановлено, що тривалий час не призначено Голову Державної служби морського та річкового транспорту України. Виконання обов'язків покладено на першого заступника Голови Державної служби морського та річкового транспорту України.

В той же час, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.2019 № 559 збільшено штатну чисельність посадових осіб Державної служби морського та річкового транспорту України з 226 осіб до 651 особи.

При цьому станом на 01.01.2021 в Морській адміністрації зайнято лише 196 штатних посад. Отже, зайнято лише незначну частку штатних посад (30,1 відс.) граничної чисельності працівників апарату Морської адміністрації, її міжрегіональних управлінь та служб капітанів морських портів.

9. Аудитом засвідчено, що паспорт бюджетної програми 3103010 на 2019 рік затверджено головним розпорядником бюджетних коштів з недотриманням вимог частини восьмої статті 20 Бюджетного кодексу України, а саме з порушенням терміну, визначеного для затвердження паспортів бюджетних програм, на 14 днів, що є порушенням бюджетного законодавства згідно з пунктом 17 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України.

10. Встановлено, що Морською адміністрацією не створено дієвої системи внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту, що забезпечує прийняття ефективних управлінських рішень з метою недопущення та виявлення порушень при управлінні бюджетними коштами. Протягом 2019–2020 років дослідження ефективності планування і використання бюджетних коштів не планувалося і ці питання внутрішнім аудитом не охоплювалися.

Так, у звіті від 31.01.2020 про результати діяльності підрозділу внутрішнього аудиту в Морській адміністрації міститься інформація про те, що проведено один внутрішній аудит та один аудит триває.

Таким чином, Морською адміністрацією не забезпечено створення ефективної системи внутрішнього контролю за використанням бюджетних коштів, що призвело до порушень та недоліків, установлених під час цього аудиту.

11. Аудитом встановлено недостатній рівень проведення претензійно-позовної роботи та прийняття посадовими особами Морської адміністрації неефективних управлінських рішень, зокрема, з її рахунків за рішенням судів стягнуто бюджетних коштів за період 2019–2020 років на загальну суму 350,6 тис. грн, з яких за середній заробіток за час вимушеного прогулу – 332,8 тис. грн та за плату судового збору – 17,8 тис. гривень. Стягнення бюджетних коштів за рішеннями судів за період 2019–2020 років на загальну суму 350,6 тис. грн є збитками державного бюджету, відповідно до статті 6 Закону України “Про гарантії держави щодо виконання судових рішень”.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Державною службою морського та річкового транспорту України та надання адміністративних послуг у сфері морського та річкового транспорту затвердити.

2. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Державною службою морського та річкового транспорту України та надання адміністративних послуг у сфері морського та річкового транспорту надіслати протягом 15 днів з дня затвердження звіту Верховній Раді України.

3. Рішення та Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Державною службою морського та річкового транспорту України та надання адміністративних послуг у сфері морського та річкового транспорту надіслати Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури і рекомендувати розглянути на засіданні комітету.

4. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Кабінету Міністрів України і рекомендувати:

- розробити зміни до законодавства про основні засади розвитку сфери морського та річкового транспорту, визначивши чіткий перелік адміністративних послуг, що надаються Морською адміністрацією, передбачивши формування спеціального фонду у державному бюджеті, який сприятиме створенню сервісного центру за принципом “Єдиного вікна” та АІС “Морська адміністрація”;

- вжити заходи щодо призначення на посаду Голови Державної служби морського та річкового транспорту України відповідно до вимог законодавства;

- розглянути питання оптимізації граничної чисельності працівників апарату Державної служби морського та річкового транспорту України, її міжрегіональних управлінь та служб капітанів морських портів;

- вжити заходів щодо підтримки реалізації державної політики у сфері транспорту в частині створення сервісного центру Морської адміністрації з надання адміністративних послуг за принципом “Єдиного вікна” та запровадження надання усіх адміністративних послуг із застосуванням Єдиної операційно-інформаційної системи “АІС Морська адміністрація”, зокрема шляхом виділення бюджетних коштів на ці цілі.

5. Рішення Рахункової палати надіслати Міністерству інфраструктури України та рекомендувати:

- 1) дотримуватись вимог Бюджетного кодексу України та наказу Міністерства фінансів України від 29.12.2002 № 1098 “Про паспорти бюджетних програм” у частині дотримання термінів подання і затвердження паспортів бюджетних програм;

- 2) ініціювати службове розслідування щодо фактів порушень вимог законодавства, допущених посадовими особами Державної служби морського та річкового транспорту України.

6. Рішення Рахункової палати і Звіт надіслати Державній службі морського та річкового транспорту України і рекомендувати:

- протягом місяця розробити план заходів з усунення порушень і недоліків та поінформувати Рахункову палату щодо його виконання;

- забезпечити здійснення дієвого контролю за правильністю та своєчасністю надходження до державного та місцевих бюджетів доходів від ліцензування та надання адміністративних послуг;

- вжити заходів, спрямованих на забезпечення дотримання вимог законодавства про публічні закупівлі, з метою запобігання порушенням у цій сфері;

- вжити заходів щодо створення дієвої системи внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту;

– посилити контроль за здійсненням претензійно-позовної роботи Морської адміністрації для недопущення у подальшому завдання збитків державі та виникнення заборгованості.

7. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту оприлюднити на офіційному вебсайті Рахункової палати.

8. Забезпечити надсилання до Верховної Ради України інформації про стан виконання об'єктами контролю рішень Рахункової палати протягом 45 днів з дня отримання інформації від об'єкта контролю.

9. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Іванову І. М.

Голова Рахункової палати

В. В. Пацкан